

Dünya Düzeninin Düşmesi ve Amerika'nın Münhasırlık Rüyasının Yok Olması

Rusya'nın Ukrayna'ya saldırmasının ardından bu savaşın dünya düzeni üzerindeki etkisi hakkında birçok makaleler ve haberler yer aldı. Bazı tahminler, Çin ve Rusya'nın gücünün artması ve dünyadaki güç dengelerinin değişmesi nedeniyle bu sistemin, Amerika ve Batı'nın pahasına çarpıcı bir şekilde Rusya ve Çin lehine değişeceği yönünde oldu. Diğer tahminler ise, Rusya'nın büyük olasılıkla başarısız olacağı, İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinden itibaren dünyaya dayatılan bu sistemin gelişeceği, kendisini tehdit eden tehlikeleri ortadan kaldıracığı ve Amerikan ve Batı hegemonyasının dünya üzerinde pekişeceği yönünde olmuştur. (Örneğin şu linklere bakın: [Stratejik Düşünce Çalışmaları Merkezi](#), [El-Cezire Araştırma Merkezi](#), [El-Cezire Mübaşir](#) ve [Arabi Post](#).)

Dünya düzeninden kastedilen, onun devletler dışındaki bireyler veya varlıklar değil, bir devletler sistemi olmasıdır. Dolayısıyla o, bu devletlerin birbirlerine karşı hak ve görevlerini tanımlayarak aralarındaki ilişkileri düzenleyen ve buna devletin dahili olarak bağlı kaldığı kuralları -ki bunlar, uluslararası politika yapıcılar ve onu kontrol edenler tarafından dayatılmaktadır- dahil eden kanunlar toplamıdır. Bu makalenin amacı, Amerika'nın her şeyden önce kendi çıkarlarını elde etmek için kurguladığı ve dünyayı yönetmede tek olmayı amaçladığı bu sistemi sürdürmekteki aciziyetini açıklamanın yanı sıra uluslararası konununun sarsıldığını ve dünyaya tahakküm etme hayalinin yıkım ve yok olmakla tehdit edildiğini açıklamaktır.

Rusya ile Avrupa arasındaki konumu, ülkelerin nüfuz çatışmaları ve üstünlük yarışlarının ortasında ve Ukrayna siyasi liderliğinin aptallığının ağırlığı Ukrayna'ya jeopolitik yükler yükledi. Bu da Ukrayna'yı bu yıkıcı savaş için bir alan haline getirdi ve insani ve maddi yeteneklerini feda etmeye ve tüm bunları savaşın yakıtı haline getirmeye yönlendirdi. Gerçekte bu savaşın tarafları Rusya ve Ukrayna değil, birinci derecede Rusya ve Amerika, bunu da Amerika'nın başını çektiği Avrupa ve Rusya ile birlikte Çin takip etmektedir. Bu ülkeler büyük ve nükleer ülkeler olmalarından dolayı bu savaş, dünya ülkelerinin giderek daha fazla bölündüğü ve konumlarının değiştiği küresel ve kaçınılmaz bir çatışmadaki büyük bir olaydır. Bu olayın olasılıklarının sonuçlarına bakmaksızın -ki bu, makalenin ele almadığı bir husustur-, şimdiye kadar ki askeri sonuçlar ve yaptırımlar açısından elde ettikleri ve taraflarının pozisyonlarının sertleşmesi, dünya düzeninin dağılmasına ve çöküşüne yol açabilecek tırmanış ve değişimlerdeki bir artışın habercisidir. Dolayısıyla bazı ülkelerde büyük değişikliklerin olması muhtemeldir. Olası birçok değişiklik göz önüne alınarak bu makale, dünya düzeni ve kibirli Amerikan cuntasının dünyaya egemen olma hayali ve bu egemenliği elde etme girişimlerinin ardına başarısız olması ve bu hayalin çöküşünün açıklanmasıyla sınırlıdır.

Amerika'nın yöneticileri ve politikacıları uzun zamandır ulaşmayı arzuladıkları nihai dünya düzeni hakkında konuşmakta olup Sovyetler Birliği'nin çöküşünden ve geçen yüzyılın doksanlı yılların başlarındaki dağılmasından sonra bu konudaki sesleri yükselmiştir. Çünkü bunu, bu hayali gerçekleştirmek için altın bir fırsat olarak görmüşlerdir. İşte o zamandan bu yana baba George Bush ile başlayıp oğul Bush, sonra Obama, ardından Trump ve şimdi de Joe Biden aracılığıyla stratejilerini birbiri ardına geliştiriyorlar. Ama bu stratejiler, teknokratlarına ve politika yapıcılarına dünyayı tek başına yönetme gücü noktasında hayal kırıklığını ve umutsuzluğu miras bırakacak şekilde ardı ardına başarısızlıklarla sonuçlandı. Gerçek bunun da ötesindedir. Çünkü bu onların, gerileme, çökme ve hayallerini gerçekleştirme noktasında umutsuzluk korkusuna kapılmalarına neden olmuştur. Zira Amerika iyi bir ölçü, Allah'ın dünya için istediği

değerlerin kaynağı ve ona boyun eğmeyen biri, terörün veya şerrin ve onun ekseninin mensubu haline gelmiştir.

Kibirli Amerikan rüyasının ifadesi, ardından onun gerçekleşmesi noktasındaki umutsuzluğu, pozisyonların takip edilmesi ve politikaların analiz edilmesiyle sınırlı değildir. Zira Amerikan yönetimleri bunu, strateji belgelerinde defalarca dile getirmişlerdir. Nitekim bu, Henry Kissinger'in 2014 yılında yayınlanan **“Dünya Düzeni: Milletlerin Doğası ve Tarihin Seyri Üzerine Perspektifler”** kitabında açıkça görülmektedir. Zira kitapta, bu Amerikan rüyasının ortaya çıkışını ve uygulanmasındaki ilerlemeyi gözden geçirmiş ve Amerika'nın yöneticilerini ve karar vericilerini etkilemeye başlayan umutsuzluk konusunda uyarıda bulunmuştur.

Kissinger, Çin, Rusya ve mevcut egemen sistemle çelişen ve onun için bir ağırlığı olmayan İslam Hilafeti gibi tarihi olarak dünyanın büyük bir kısmına hâkim olan sistemler olduğunu söylüyor. Egemen dünya düzeni Avrupa tarafından kuruldu ancak uygulamasına tam olarak bağlı kalmadı, dünyayı ona bağlamaktan ve küresel barış ve güvenliği korumaktan aciz kaldı. Dolayısıyla bu rol pratik olarak Çin ve İslam tarafından temsil edilen dünya düzeninin, Batı'nın temellerine yönelik büyüyen tehlikelerine karşı koyabilecek güçlü ABD'ye emanet edildi. Ayrıca Amerika Birleşik Devletleri'nin herhangi bir ülke gibi olmadığını, aksine Allah'ın iradesini uygulamak isteyen bir düşünce ve tüm insanların hayalini kurduğu ideal değerlerin kaynağı olduğunu söylüyor. Zira Amerika, dünya düzenini insanlığa hizmet etmesi için geliştirmek ve ideal değerleri yaygınlaştırmak istiyor. Kissinger, bu iddiaları pekiştirmek için tekrarlayıp durduğu hayali sözler ve hikayeler çıkarıyor. Nitekim dünyanın nihai ve seküler egemenliği düşüncesinin Amerika'nın kuruluşundan önce de var olduğunu ve açıklanacağı üzere engellenmeye başladığı bu çağa kadar başarıyla ilerlediğini vurguluyor ve şöyle diyor: “1630'daki dini baskılardan kaçmak için deniz yoluyla göç eden Tahranlı avukat John Winthrop, Amerika'daki New England'a doğru yola çıkmış ve gemide nasihat ederken Amerika'nın tüm insanlara örnek olması gerekliliğinin Allah'ın isteği olduğunu söylemiştir...Bizleri yaratan Allah'a hamdu senalar olsun, insanlar inşa ettiğimiz başarılar nedeniyle şu duaları tekrarlamaya devam edeceklerdir: Allah'tan bizleri, New England gibi yapmasını temenni ediyoruz! Çünkü bizler, bütün insanların gözlerinin üzerimizde olacağı en tepenin üzerinde bir şehir olacağımızı görmeliyiz.” Ve şöyle diyor: “Amerika'da, insanlık gerçeğinin bir şekilde ortaya çıkacağından ve varoluş amacının tam olarak gerçekleşeceğinden hiç kimsenin şüphesi yoktur.” Bu sistemi kuranın Avrupa olduğunu, ancak onu muhafaza edip korumaktan aciz kaldığını ve bu gururun sadece Amerika'ya ait olduğunu vurguluyor ve şöyle diyor: “Zamanla ABD, Avrupa'nın tasarladığı sistemin vazgeçilmez savunucusu olacaktır.” Nitekim Amerika'nın küstahlığı, onun şu sözlerinde kendini gösteriyor: “Amerika Birleşik Devletleri milyonlarca insan için bir model ve sığınaktır. Aynı zamanda Amerikan ilkelerinin evrensel olduğu inancı... Bunu uygulamayan ülkelerin zımnen tam bir meşruiyete sahip olmadığı anlamına gelmektedir.” Kissinger, Amerika'yı olağanüstü zirvelere taşıyan başarısını ayrıntılarıyla anlatıyor ve bu hususta şöyle diyor: “ABD, on dokuzuncu yüzyıl boyunca şanslıydı. Çünkü zorluklarını sırayla çözebildi, çoğu zaman da nihai doğruluk derecesine ulaştı.” Amerika'nın dünya üzerindeki hegemonyasını Amerikalılar için kutsal bir rüya haline getirmek ve Amerika'ya dünyaya ışık yayan ve ona evrensel değerler veren bir efendi olarak bakmak zorunda olan diğer insanlar tarafından kabul edilebilir kılmak için bu konuda birçok söz aktarıyor. Zira şöyle diyor: “ABD'nin başarısı, gelecekte demokratik çağa yol açan diğer tüm hükümet biçimleri için kalıcı bir paylama olacaktır.” Şöyle ekliyor: “Amerika coğrafi genişlemenin peşinde olmadığını...aksine ilahi öğretilere uygun olarak kurtuluş ilkelerini yaymayı amaçladığını kuvvetle vurguluyor... ABD, tarihte kendisinden önce gelen her şeyden ayrı ve onlardan üstün olan geleceğin büyük bir devletidir.” Şunu da ekliyor: “Birleşik Devletler sadece bir ülke değil, Allah'ın planının hareket ettiricisi ve dünya düzeninin özetidir.” “Hareket ettiriciden” kastedilen motordur. “Allah'ın planından”

kastedilen, Allah Subhanehu ve Teala'nın gerçekleşmesini istediği hedeftir. "Dünya düzeninin özetinden" kastedilen ise olması gerektiği gibi dünyanın bir resmi veya mikrokozmosudur. Özetle kastedilen anlam, Amerika'nın, tüm yeryüzündeki tüm insanlık için Allah'ın Halifesi olmasıdır.

Böylece Kissinger, dünyaya hükmetmek için bahaneler sunmaya devam ediyor ve bu konunun, Amerika'yı kutsal ve örnek bir ülke olarak tanımlayan ardışık Amerikan başkanları tarafından anlaşıldığını ifade ediyor. Örneğin Ronald Reagan'ın en önemli başarısının Soğuk Savaş'ta Sovyetler Birliği'ne karşı kazandığı zafer, daha da önemlisi Amerika'nın hayali olan konumuna inancı olduğunu söyledi ve şöyle dedi: "Belki de en etkili örnek 1989'da görevinden ayrılırken yaptığı ve Amerika'nın tepenin üzerinde parlayan şehir olarak vizyonunu şu sözleriyle ifade ettiği veda konuşmasıdır: "Siyasi hayatım boyunca parlayan bir şehirden bahsettim... Kayalar üzerine kurulmuş, okyanuslardan ve fırtınalı rüzgarlardan daha güçlü, uzun, gururlu bir şehir oldu ve Tanrı onu kutsadı ve uyum ve barış içinde yaşayan her türden insanla iç içe oldu. Ticaret ve yaratıcılıkla dolu özgür limanları olan bir şehir. Eğer şehrin surları olması gerekiyorsa, surları ve kapıları vardır ve buraya gelmek isteyen ve yüreği olan herkese kapılar açıktır. Onu bu şekilde gördüm ve hala da bu şekilde görüyorum."

Ardından Kissinger, Amerika'nın tarihi boyunca ulaştığı konumu tehdit eden ve yukarıda bahsedilen hayalini yok edebilecek tehlikelerden de bahsediyor. Bu tehlikelerin en önemlileri arasında Çin ve İslam gelmektedir. Çin, mevcut dünya düzeninin hak ettiğini vermediğini düşünüyor ve onu kabul etse de bunu isteksiz bir şekilde yapıyor. İslam, dünya düzenini reddeden bir tutum sergiliyor. Nitekim onun siyasi içeriğini ve yönetim ve devlet işleriyle ilgili hususların içini boşaltma girişimleri başarısız olmuştur. Bu nedenle bu hususta, İslam ve Hıristiyanlık arasındaki bakış açısındaki temel farklılığı detaylandırıyor. Dolayısıyla İslam'ın hadarî ve siyasi tehlikesini gösteren bir sunum yapıyor. Örneğin şöyle diyor: "Mesajının doğruluğunu ve semavi olduğunu kanıtlamak için İslam'ın üç kıtada hızla ilerlemesini sağlamıştır. İslam'ın yayılmasının tüm insanlığı birleştireceği ve barış getireceği inancına binaen İslam aynı zamanda: Bir din, çok ırklı büyük bir varlık ve yeni bir dünya düzenidir." Siyasal İslam ve uygulamaları hakkında ayrıntılı bilgi veriyor ve onu tuhaf, aşırıcı ve korkutucu olarak tasvir ediyor. Örneğin şöyle diyor: "Daru'l İslam, teoride Daru'l Küfür ile savaş halindedir. Çünkü İslam'ın nihai hedefi tüm dünyadır. Daru'l Harb, İslam vasıtasıyla daraltılmıştır. İslami genel barış düzeni, diğer tüm sistemlerin yerini alacaktır. Gayrimüslim toplumlar, ya İslam toplumunun bir parçası olurlar ya da İslam'ın egemenliğine tabi olurlar." Ve şöyle diyor: "İslam'ın mesajı, bu bölgeleri İslam'ın dünya düzenine entegre etmektir. Daru'l İslam, Hilafet kurumunun yönetimi altında olması gerekiyor."

Kissinger'in sözlerinde tanık olunan, Kissinger'ın Amerika'nın kendi konumunu tehdit eden hususları ortadan kaldırmaya veya küresel münhasırlığa doğru ilerlemesini engellemeye yönelik politikalarının başarısızlığı hakkındaki konuşması, münhasırlık rüyasını ve tepenin üzerinde parlayan şehri gerçekleştirme konusundaki hüsrana ilgili Amerikan siyasi merkezini uarması ve bu hususta, özellikle mevcut ve gelecekteki tehlikeleri temsil eden Çin ve İslam ile ilgili olmak üzere vakiyaya uyum sağlama ve öncelikleri düzenleme önerisini açıkça ortaya koymasındadır. Vakiyaya uyum sağlama yönergeleri, onu değiştirmekten aciz kaldığını göstermektedir. Önceliklere göre çalışmaya yönelik yönlendirmesi ise geçici de olsa bazı hedeflerden vazgeçmeye yönelik bir yönlendirme değildir. Bu da gerilemenin ve Kissinger'in çöküş dediği şeyin kanıtlarıdır. Yani güçler dengesini, Amerika'nın münhasırlığı yönünde gerçekleştirilmesinin imkansız olduğu anlamına gelmektedir.

Kissinger'ın "Dünya Düzeni" kitabı büyük ilgi gördü ve birtakım tartışmalara yol açtı. Bu tartışmalardan biri de, Amerikan gazetesi The Atlantic'ten Amerikalı gazeteci Jeffrey

Goldberg ile 15 Kasım 2016'da yaptığı uzun ve kapsamlı bir röportajdır. Bu diyalogda, Amerika'nın gerilemesi, çöküşü ve umutsuzluk endişeleri hakkında şöyle geçmektedir:

“Goldberg: Çin'in bugünkü stratejisini nasıl anlıyorsunuz?

Kissinger: Çin'in stratejisi için iki olası yorum vardır: Birincisi, Çin'in dünyanın kendi kefesinin ağır basması yönünde ilerlediğine inanması ve sonunda onu bir şekilde kontrol edeceğini varsayması. Bu yüzden Çinliler, bu değişikliklerin meydana gelmesi sırasında kendi lehlerine bizi susturmaya çalışıyorlar.

Goldberg: Tarihin döngüsünün gerçekten onların lehine ilerlediğini düşünüyor musunuz?

Kissinger: Çin'deki bazı uzmanlar öyle düşünüyor... Gelişmiş ülkelerin teknoloji kullanımından kaynaklanan risklerden kaçınmak için, bu ülkeler kendi aralarında bir iş birliği için formül bulmak zorunda kalacaklar.

Goldberg: Amerikan hususiliği veya istisnacılığı parçalandı mı?

Kissinger: Hayır, Amerikan istisnacılık kavramı hala mevcut ancak tepenin üzerinde parlayan şehrin anlamı gerilemeye başlıyor.

Goldberg: Obama tepenin üzerinde parlayan şehir kavramını ve istisnacılık hususiliği kavramını anlayabildi mi?

Kissinger: Kelimenin tam anlamıyla değil... Rakiplerimizi askeri olarak yenerek ve iyi niyetimizle Vietnam'da veya Irak'ta demokrasiyi gerçekleştireceğimize inanarak elbette çok ileri düzeye gittik...Nitekim Soğuk Savaş'tan bu yana Amerikan istisnacılığı dönemi sona erdi ancak yeni yönetimin ana görevi uyum sağlama yeteneğidir.

Goldberg: ABD'nin bu çöküş aşamasını yaşamayacağını mı düşünüyorsunuz?

Kissinger: Bunun olacağına inanmıyorum... Amerika Birleşik Devletleri'nin bu çöküş aşamasına ulaşmasını önlemek için sürekli olarak geleneksel değerlerimizin ve ilkelerimizin temellerine geri dönmeliyiz. Ama ne yazık ki diğer birçok toplumun kültürüyle çatışırken bu ilkelerde her zaman kısmi bir düzenleme yapmamız gerekiyor.”

-Yaklaşık yüz yaşındaki- Kissinger, 24 Mayıs 2022'de yaptığı açıklamada Ukrayna topraklarının büyük bir bölümünü Rusya'ya vererek Ukrayna'daki savaşı sona erdirme önerisi de dahil olmak üzere Amerika'yı tehdit eden tehlikelere karşı her fırsatta uyarıda bulunmaya devam ediyor. Sanki Amerika'nın yöneticilerine, Rusya'ya yönelik mevcut politikalarından geri dönmelerini tavsiye ediyor.

Evet, yirmi yılı aşkın bir süredir küresel olayların seyri, Amerika'nın başarısızlığını ve egemen dünya düzeninin sarsıldığını doğrulamaktadır. Ayrıca Ukrayna topraklarında devam eden Rus-Amerikan savaşı, güçlü bir şekilde bu rejimin yıkılmasının gerekliliğine ve patlamasının yakın olduğuna işaret ediyor.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Mahmud Abdulhâdi